

Celní úřad pro Kraj Vysočina

Střítež č.p. 5, 588 11 Střítež u Jihlavy

Tel.: 567 109 403

E-mail: podatelna630000@cs.mfcr.cz

Datová schránka: edynz54

Změna výkladu při posuzování lhůty pro uplatnění nároku na vrácení daně v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu

Ke znění zákona platnému ke dni: 1. 6. 2021

Ke znění zákona účinnému ke dni: 1. 6. 2021

Celní správa ČR přistupuje v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2021, čj. 1 Afs 289/2019 – 41 od 1. 9. 2021 ke změně správní praxe při posuzování běhu lhůty pro uplatnění nároku na vrácení daně podle § 16, § 55 odst. 9, § 56 odst. 10 a § 56a odst. 8 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPD“).

Nejvyšší správní soud vyložil, že nárok na vrácení daně může být poprvé uplatněn (formou podání daňového přiznání) již první den měsíce následujícího po vzniku nároku, nikoli 25. den po vzniku nároku na vrácení daně (jak dosud vykládala Celní správa ČR), čímž započne běžet lhůta pro uplatnění nároku na vrácení daně. Pokud není v této lhůtě nárok na vrácení daně uplatněn, nárok zaniká (tzn. nelze jej přiznat).

Příklad

- **Zákonné pravidlo:** „Nárok na vrácení daně lze uplatnit v daňovém přiznání poprvé do 25. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém nárok na vrácení daně vznikl, nejpozději však do 6 měsíců ode dne, kdy mohl být nárok uplatněn poprvé.“ (§ 55 odst. 9, § 56 odst. 10, § 56a odst. 8 zákona o SPD).
- **Dosavadní právní výklad:** nárok na vrácení daně za leden 2021 mohl být poprvé uplatněn 25. 2. 2021 a lhůta pro uplatnění nároku počala běžet (v souladu s § 33 odst. 1 daňového řádu) dne 26. 2. 2021 a skončila dne 26. 8. 2021.
- **Nový právní výklad:** nárok na vrácení daně za leden 2021 mohl být poprvé uplatněn 1. 2. 2021 a lhůta pro uplatnění nároku počala běžet (v souladu s § 33 odst. 1 daňového řádu) dne 2. 2. 2021 a skončila dne 2. 8. 2021.

Z důvodu ochrany legitimního očekávání daňových subjektů, které bylo založeno dosavadní ustálenou správní praxí Celní správy ČR, bude nový právní výklad aplikován až ve vztahu ke zdaňovacím obdobím, která započnou běžet dne 1. 9. 2021 či později. Ke zdaňovacím obdobím předcházejícím září 2021 (tj. srpen 2021 a předcházející) bude Celní správa ČR aplikovat (i v budoucnu, např. při daňové kontrole) dosavadní právní výklad.

Uvedená změna správní praxe znamená, že za zdaňovací období září 2021 a pozdější zdaňovací období je daňový subjekt oprávněn uplatnit nárok na vrácení daně ve lhůtě od 2. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém nárok vznikl (daňové přiznání lze podat i 1. den po skončení zdaňovacího období), do 2. dne šestého měsíce následujícího po skončení zdaňovacího období (případně-li tento den na sobotu, neděli nebo svátek, ze zákona se posouvá na nejbližší následující pracovní den), a to při uplatňování nároku na:

- **vrácení daně plátcí (§ 16 zákona o SPD ve spojení s § 14, § 28 odst. 10, § 54, § 78 odst. 6 zákona o SPD),**
- **vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje v mineralogických postupech a metalurgických procesech (§ 55 odst. 9 zákona o SPD),**
- **vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro výrobu tepla (§ 56 odst. 10 zákona o SPD),**
- **vrácení daně z ostatních benzinů (§ 56a odst. 8 zákona o SPD).**

Celní správa ČR bude nadále považovat za lhůtu pro podání řádného daňového přiznání lhůtu 25 dnů po skončení zdaňovacího období. Po uplynutí této lhůty je správce daně oprávněn stanovit daňovému subjektu daň (na základě podaného daňového přiznání) a tuto daň vrátit.